

**MAKTABGACHA TA`LIMDA PORTFOLIO TEXNOLOGIYASINING
AHAMIYATI VA DOLZARBLIGI**

Aziza Kobilova

Qarshi davlat universitetining Pedagogika instituti o`qituvchisi

Aziza Tursunova Ixtiyorovna

Qarshi davlat universitetining Pedagogika instituti o`qituvchisi talabasi

Abstract

A preschool teacher's portfolio is a piggy bank of the child's personal achievements in various activities, his successes, positive emotions, the opportunity to relive the pleasant moments of his life once again.

The article also comments on this.

Key words: portfolio, technology, opportunity, achievement, talent, development.

Annotatsiya

Maktabgacha tarbiyachining portfeli - bu bolaning turli xil faoliyatdagi shaxsiy yutuqlari, uning muvaffaqiyatlari, ijobiy his-tuyg'ulari, hayotining yoqimli daqiqalarini yana bir bor qayta tiklash imkoniyatining cho'chqachilik bankidir.

Maqolada ham bu haqda mulohazalar keltiriladi.

Kalit so`zlar: portfel, tenologiya, imkoniyat, yutuq, iqtidor, rivojlanish.

Portfel "bola qodir bo'lgan hamma narsani" ko'rsatadi.

Maktabgacha tarbiyachining portfelini yaratish yangi va hali o'zlashtirilmagan baholash texnologiyasi bo'lib, u an'anaviy baholash tizimining sub'ektivizm, cheklovlar va bolalarning imkoniyatlarini etarlicha baholamaslik kabi odatiy kamchiliklarini bartaraf etadi, chunki "o'z-o'zini rivojlantirishga katta ahamiyat beriladi".

Maktabgacha tarbiyachining portfel texnologiyasidan foydalanish muammosi zamonaviy o'qituvchilar L.I.Adamenko, N.A.Kochkina, O.I.Senko, A.N.Chernisheva va boshqalar tomonidan o'rganiladi.

Maktabgacha tarbiyachining portfelini yaratishda bir necha bosqichlar mavjud.

Birinchi bosqich - sahnalashtirish. Ushbu bosqichda portfeli yaratish maqsadini aniqlash, "Maktabgacha yoshdagi bolaning portfeli to'g'risidagi nizomni ishlab chiqish", o'quv jarayoni ishtiroychilarining funktsional majburiyatlarini aniqlash, tuzilmani aniqlash kerak. Sahna bosqichida kattalar bolalar bilan birgalikda portfel qanday ko'rinishini, qancha davom etishini, materiallar qancha vaqt to'planishini, qanchalik tez-tez to'ldirilishini, qachon ko'rib chiqilishi va tahlil qilinishini aniqlaydi.

Ikkinchi bosqich - tadqiqot. U ma'lumot to'plashni, bolalar bilan individual va guruhli ishlarni, ota-onalar bilan o'zaro munosabatlarni va o'qituvchilar bilan maslahatlashishni o'z ichiga oladi.

Portfolio ishi ham individual, ham guruh bilan amalgalashish mumkin. Ikkinchchi holda, bolalar fikr almashish, bir-birining materiallarini muhokama qilish, takliflarni tinglash va muvaffaqiyatlari bilan bo'lishish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Portfelni tuzishda bola vositalar va shakllarni tanlashda faol ishtirok etadi. Kattalar faqat yordamchi ekanligini hisobga olish kerak. Portfelning qiymati to'g'rilikda emas, balki tarkibning individualligida.

Portfel yaratish bo'yicha ota-onalar bilan muloqot qilishda siz ularni qiziqtirishingiz, ularni ittifoqchilariningizga aylantirishingiz kerak. Bolalar portfeli ustida ishlash "oilada iliq munosabatlar o'rnatalishiga hissa qo'shadi". Ota-onalar ham, bolalar ham hayotlarida sodir bo'layotgan voqealarga ko'proq e'tibor berishadi. Shunday qilib, portfelni yaratish bo'yicha ish uning barcha ishtirokchilarini birlashtirishga imkon beradi: ota-onalar, o'qituvchi, bola.

Uchinchi bosqich - yakuniy bosqich. Bu, birinchi navbatda, o'z faoliyatini aks ettirishni amalgalashish - bolalar va kattalarning o'zaro ishtiroki. Portfelni ko'rib chiqqach, bolalar o'zlarining kuchli tomonlarini tushunadilar, muammolarini tushuna boshlaydilar. Ota-onalar va o'qituvchilar hamkorlikda bolalarni kuzatish, ularning ijodiy salohiyatini ochib berishni o'rganadilar. Bolalarning yutuqlarini baholash ob'ektivroq bo'ldi.

Maktabgacha tarbiyachining portfelining tuzilishiga kelsak, o'qituvchilar konsensusga kelmadilar - turli maktabgacha ta'lim muassasalarida yondashuvlar boshqacha bo'lib chiqdi. [sakkiz]. Portfel yaratish har doim ijodiy va individual jarayondir. Shu bilan birga, portfel har doim maktabgacha tarbiyachining turli xil faoliyat turlarida - ta'lim, ijodiy, ijtimoiy, kommunikativ va boshqalarda erishgan natijalarini hisobga olishi kerak.

Portfelning taqdimotiga alohida e'tibor berilishi kerak. U bolaning tug'ilgan kunida yoki bitiruv kechasida o'tkazilishi mumkin. Bolalar tengdoshlari, ota-onalari va tarbiyachilariga o'zlarining yutuqlarini namoyish etishdan xursand bo'lishadi.

Maktabgacha tarbiyachining portfeli bir qator funktsiyalarni bajaradi:

Diagnostika - ma'lum vaqt oralig'idagi o'zgarishlar va o'sishni (aqliy va jismoniy) ushlaydi. Portfel boshqacha. Ko'pincha u ijodiy odamning portfeli sifatida ishlataladi. Biroq, portfel tushunchasining barcha ta'riflaridan shuni ajratish mumkinki, bu ma'lum bir davr uchun individual yutuqlarni to'plash, to'plash usulidir. Qanday bo'lmasin, portfel ijodiy muvaffaqiyat ko'rsatkichidir. Va bu asosiy nuqta. Axir, yaxshi, ijobiy narsani payqash qanchalik muhim va siz hali ham qila olmaydigan, bilmaydigan, qanday qilishni bilmaydigan narsalarga e'tibor qaratmaslik.

Portfel - bu "muvaqqiyat kaliti" deb ataladigan narsa, u inson hayotida sodir bo'layotgan barcha qiziqarli va munosib narsalarni aks ettiradi.

Maqsadni belgilash - o'rganish maqsadlarini qo'llab-quvvatlaydi (biz bolaga nimani o'rgatamiz va nima uchun).

Motivatsion - bolaning erishgan natijalarini rag'batlantiradi.

Tarkib - bajarilgan ishlar doirasini ochib beradi.

Ijtimoiy shakllantiruvchi - birgalikdagi faoliyatda bolalar-kattalar jamoasini shakllantiradi va rivojlantiradi.

Rivojlanayotgan - yildan-yilga ta'lim va rivojlanish jarayonining uzlusizligini ta'minlaydi.

Adabiyotlar ro`yhati:

1. Федеральный государственный образовательный стандарт дошкольного образования (утв. приказом Министерства образования и науки Российской Федерации от 17.10.2013 г. N 1155) http://www.edu.ru/db-mon/mo/Data/d_13/m1155.pdf
2. Адаменко, Л.И. Портфолио дошкольника как инструмент комплексной диагностики [Текст] / Л.И.Адаменко // Справочник старшего воспитателя. - 2010. - №12. - С. 18-22.
3. Бывшева, М.В. Что такое портфолио и зачем оно будущему первокласснику? [Текст] / М.Бывшева // Дошкольное воспитание. - 2014. - №2. - С.33-37.
4. Кирьянова Е. А. Портфолио (портфель учебных достижений): становление аутентичного способа оценивания // Научно-методический электронный журнал «Концепт». – 2016.